

Sprawozdanie z działalności
II Środowiskowego Domu Samopomocy
z siedzibą przy ul. Parkowej 11 w Bolesławcu
za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2020r.

II Środowiskowy Dom Samopomocy (II ŚDS, Dom) realizuje zadania określone w ustawie o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, poz. 2369), a sposób ich realizacji precyzuje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r. poz. 249).

Działalność Domu polega na zapewnianiu integracji, aktywizacji oraz wsparcia terapeutycznego osobom z niepełnosprawnością, w tym: intelektualną, sprzężoną z innymi dysfunkcjami zdrowotnymi, a także osobom z autyzmem oraz osobom przewlekle psychicznie chorym. Działania prowadzone są poprzez naukę, rozwijanie lub podtrzymywanie kompetencji społecznych, zainteresowań, umiejętności praktycznych, w tym podstawowych czynności samoobsługowych, niezbędnych do jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania w rodzinie i społeczności lokalnej.

W 2020 roku z pobytu w II ŚDS skorzystało ogółem 31 osób, które otrzymały decyzję administracyjną na korzystanie z usług świadczonych przez Dom – w większości przypadków były to kontynuacje pobytu. Jedna osoba po raz pierwszy uzyskała decyzję administracyjną uprawniającą do korzystania z usług realizowanych przez środowiskowy dom, a kolejne trzy osoby – po około dwumiesięcznej przerwie w systematycznej terapii ponownie otrzymały decyzje na pobyt w II ŚDS. W grudniu jedna osoba uczestniczyła w zajęciach w formie klubowej oczekując na wydanie decyzji administracyjnej. Na koniec grudnia 2020 roku 30 -stu uczestników posiadało decyzję na pobyt w II ŚDS. Wśród nich były osoby: z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi - 2 osoby (dom typu A); z niepełnosprawnością intelektualną: w stopniu znacznym i głębokim - 13 osób, w stopniu umiarkowanym – 8 osób (dom typu B); z niepełnosprawnością sprzężoną (określoną w art.51c ust.5 ustawy o pomocy społecznej) – 8 osób (dom typu D).

Zgodnie z przyjętym na 2020 rok planem pracy II ŚDS, kontynuowano prowadzenie zajęć i treningów terapeutycznych, podczas których uczestnicy pracowali w grupach ok.: 5-cio – 10-cio osobowych, albo w formie zajęć tzw. wspólnych, czyli w formie spotkań całej społeczności. Były to zajęcia: plastyczne, stolarskie, kulinarne, komputerowe, rehabilitacyjne, na pływalni krytej, z choreoterapii, krawieckie, w tym z zakresu gospodarstwa domowego, psychoedukacyjne – socjoterapeutyczne, rewalidacyjne, z muzykoterapii, z biblioterapii. Realizowano je systematycznie w okresie przed 20 marca 2020 r., tj. przed ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii i zagrożeniem rozprzestrzeniania i zarażenia koronawirusem

W zakresie wymienionych wyżej zajęć znalazły się obowiązkowe treningi samoobsługi

i umiejętności społecznych, w tym w zakresie treningu umiejętności funkcjonowania w życiu codziennym:

-trening higieny (poprzez m. in. kształtowanie nawyku systematycznych kąpieli, wdrażania nawyku częstego mycia i dezynfekowania rąk, prania odzieży osobistej, itp.)

-trening dbałości o wygląd zewnętrzny i estetykę otoczenia (poprzez mobilizowanie do utrzymywania czystego, schludnego i adekwatnego do pogody ubioru, porządkownie własnego domu i miejsca pracy, itp.),

-trening ekonomiczny (poprzez pomoc w gospodarowaniu własnym budżetem, wykonywaniu zakupów, dokonywaniu opłat za media, itp.),

-kulinarny (poprzez uczestnictwo podopiecznych w zajęciach kulinarnych, podczas których przygotowywano ciepły posiłek),

-trening umiejętności praktycznych (poprzez rozwijanie umiejętności: obsługi urządzeń gospodarstwa domowego, załatwiania spraw w urzędach, ośrodkach zdrowia, wypełniania dokumentów urzędowych; rozwijanie umiejętności wykonywania różnorodnych technik plastycznych, rękodzielniczych, itp.).

Dbano o rozwój umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych, rozwiązywania problemów, zwłaszcza podczas: codziennych spotkań i wspólnie wykonywanych zadań oraz zajęć z psychoedukacji. Rozwijano zainteresowania i umiejętności spędzania czasu wolnego poprzez audycje telewizyjne, projekcje filmowe, Internet, podczas spotkań integracyjnych; aktywizowano poprzez wykonywanie ozdób i rękodzieła w ramach zajęć arteterapeutycznych. Dla uczestników z trudnościami w zakresie werbalnego komunikowania się organizowano trening komunikacji z wykorzystaniem alternatywnych sposobów komunikacji.

Na co dzień (w okresie przed ogłoszeniem pandemii) w II ŚDS odbywały się także zajęcia z zakresu terapii ruchem realizowane poprzez: prowadzenie ćwiczeń indywidualnych, zabaw zespołowych na salce gimnastycznej, naukę prostych układów tanecznych, ćwiczenia i zabawy na pływalni miejskiej, spacer, korzystanie z urządzeń do rekreacji ruchowej dostępnych w pobliskim parku.

W celu koordynowania i wspierania aktywności podopiecznych podczas ich pobytu w ośrodku, każdemu przydzielono tzw. opiekuna pierwszego kontaktu (odpowiedzialnego za realizowanie i dokumentowanie postępowania wspierająco-aktywizującego). Pracownik zatrudniony na odrębnym stanowisku opiekuna wspierał uczestników (zwłaszcza ze znaczną lub sprzężoną niepełnosprawnością) w zależności od ich indywidualnych potrzeb w realizowaniu treningów higieny oraz w wykonywaniu niezbędnych czynności pielęgnacyjnych i toaletowych.

Zarówno uczestnicy, jak i ich rodziny na bieżąco mieli możliwość skorzystania z porad i konsultacji z psychologiem oraz terapeutami.

Pracownicy II ŚDS kontaktowali się także z ośrodkami zdrowia w celu ułatwienia uczestnikom korzystania ze świadczeń służby zdrowia oraz w celu uzyskania jak największej efektywności leczenia. Współpracowano z MOPS w Bolesławcu w zakresie realizowania świadczeń socjalnych i przygotowywania niezbędnej dokumentacji uczestników.

Wśród nielicznych w 2020 roku okazji do wspólnego spotkania z reprezentantami zaprzyjaźnionych instytucji i stowarzyszeń oraz z opiekunami i rodzinami, wspomnieć należy udział uczestników: w XX- tym Spotkaniu Oplątkowym Osób Niepełnosprawnych z Powiatu

Bolesławieckiego, w uroczystości jubileuszowej z okazji 15 rocznicy działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Bolesławcu, w spotkaniu kolędowo - noworocznym w II ŚDS oraz w zabawie karnawałowo-walentynkowej w Chojnowie.

W związku z ograniczeniami stawianymi przez pandemię koronawirusa, w znacznie mniejszym zakresie niż w 2019 r., korzystano z oferty Kina Forum, Pływalni „Orka” oraz Term Solankowych w Bolesławcu. Natomiast udało się zorganizować cykl indywidualnych spotkań terapeutycznych dla grupy podopiecznych z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem- z muzykoterapeutą wykorzystującym w swojej pracy szeroką gamę instrumentów: strunowych, perkusyjnych, dętych.

W tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania, znajduje się zbiorcze zestawienie oddziaływań i form aktywizacji uczestników podejmowanych w minionym roku w celu zapewnienia ich integracji społecznej i rozwijania motywacji do aktywnego spędzania czasu, które udało się zrealizować głównie w okresie przed ogłoszeniem w dniu 20 marca stanu epidemii.

Ograniczenie działalności ośrodka wsparcia nastąpiło już nieco wcześniej, tj. wraz z opublikowaniem w dniu 12 marca 2020 r. polecenia Wojewody Dolnośląskiego, zgodnie z którym działalność środowiskowych domów samopomocy została zawieszona, a uczestnicy nie mogli korzystać z zajęć na terenie ośrodka wsparcia. Działalność II ŚDS koncentrowała się wówczas, głównie na podejmowaniu podstawowych działań w zakresie przeciwdziałania bieżącym zagrożeniom, takich jak np.: doposażanie placówki w materiały i środki ochrony indywidualnej i dezynfekcyjne; prowadzenie regularnej dezynfekcji pomieszczeń; szycie maseczek ochronnych, utrzymywanie kontaktu telefonicznego z uczestnikami; informowanie przebywających w domach uczestników o zagrożeniach i możliwościach chronienia się przed zarażeniem COVID-19; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (m. in. w wypełnianiu i składaniu wniosków do PCPR w Bolesławcu, w celu uzyskania świadczenia z programu: „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”), czy pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych i dotarciu do właściwego ośrodka zdrowia (m. in. pomoc uczestnikowi w dotarciu do szpitala w Szklarskiej Porębie, towarzyszenie podopiecznym w wizytach lekarskich, pośredniczenie w teleporadach), itp.

Od dnia 1 czerwca 2020 r. większa część uczestników skorzystała z możliwości powrotu do stacjonarnej formy zajęć na terenie ośrodka. Ze względu na obostrzenia związane z przeciwdziałaniem zarażeniu się koronawirusem i realizowane szczególne zasady bhp, oferta terapeutyczna została dostosowana do wymogów zachowywania dystansu między uczestnikami, pracy w mniejszych grupach; nie realizowano treningu kulinarnego, spotkań integracyjnych, zabaw okolicznościowych, a większość dostępnych przed ogłoszeniem pandemii ofert instytucji zewnętrznych (kino, muzeum, zajęcia w Bolesławieckim Ośrodku Kultury – Międzynarodowym Centrum Ceramiki), stała się dla uczestników niedostępna. Mimo to, w październiku podopieczni II ŚDS uczestniczyli w czterech seansach filmowych na zaproszenie CIK „Orzeł”, w ramach realizowanego przez tą instytucję projektu pn.: „Filmy na receptę”. Projekcje organizowano z zachowaniem obowiązujących zasad dystansu i sanitarnych. Z dniem 27 października 2020 r. w II ŚDS wprowadzono rotacyjny tryb pobytu uczestników, z podziałem na ściśle określone grupy osób (nie więcej niż 15 uczestników

w grupie w danym tygodniu), korzystających z zajęć co drugi tydzień pod opieką tych samych opiekunów, w wyznaczonych dla każdej grupy pracowniach.

W 2020 r. II Środowiskowy Dom Samopomocy otrzymał środki z dotacji celowej z budżetu Wojewody w kwocie: 749 549,00 zł (w tym również: 44 164,00 z art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej oraz 85 000,00 zł z rezerwy celowej budżetu państwa stosownie do art. 18 ust.1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej w związku z Programem kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”), przeznaczone na jego bieżącą działalność. Zawierają się tu następujące wydatki: wynagrodzenia pracowników, pochodne od wynagrodzeń; umowy zlecenia; wydatki rzeczowe niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania jednostki takie jak: zakup artykułów spożywczych i mięsnych do przygotowywania ciepłego posiłku, bądź usługi cateringu dla podopiecznych, środków czystości, do dezynfekcji powierzchni i ochrony osobistej, materiałów do zajęć i treningów terapeutycznych, materiałów biurowych, materiałów remontowych do bieżących konserwacji oraz środków do pielęgnacji zieleni wokół siedziby II ŚDS i chodników, składników wyposażenia (wymiana komputera na stanowisku głównego księgowego, wymiana biurek i krzeseł w pokoju terapeutów, gabinecie księgowego i kierownika jednostki, zakup generatora ozonu w związku z epidemią COVID-19 i urządzenia do nawilżania i oczyszczania powietrza, zakup sprzętu sportowego dla podopiecznych) oraz zakup usług: odprowadzania ścieków, telekomunikacyjnych, wywozu nieczystości. Do bieżących wydatków należą również wydatki związane z nadzorem inspektora ochrony danych, obsługą systemu monitoringu i utrzymania terenu zielonego wokół budynku II ŚDS, obsługą informatyczną jednostki.

W ramach środków posiadanych w 2020 r. w planie finansowym jednostka zrealizowała następujące zadania remontowe:

1. naprawa awarii instalacji wodno-kanalizacyjnej we wschodniej, tzw. podpiwniczonej części budynku (remont obejmował m.in. roboty ziemne, udrażnianie, wymianę starego systemu rur na nowy, utworzenie nowego przyłącza) - koszt: 24 600,00 zł (w tym: 10 000,00 zł stanowiły środki przekazane na ten cel z budżetu miasta),
2. naprawa awarii instalacji wodno-kanalizacyjnej w środkowej, tzw. niepodpiwniczonej części budynku (remont obejmował m.in. zerwanie posadzek w trzech pomieszczeniach, demontaż urządzeń sanitarnych, rozkucie podłóg i ścian, wymiana starych żeliwnych poziomów instalacji, montaż nowego rurociągu, naprawa posadzek do stanu surowego) – koszt: 26 964,29 zł,
3. wymiana pionu kanalizacyjnego i usprawnienie odpływu nieczystości ze zlewozmywaków w pomieszczeniu pracowni kulinarnej – koszt: 3 069, 00 zł.
4. pozostałe środki w kwocie: 797,50 zł wydano na bieżące i sukcesywnie przeprowadzane konserwacje urządzeń i systemów oraz drobne naprawy.

Obecne warunki lokalowe i materialne pozwalają na efektywne realizowanie statutowych zadań ośrodka wsparcia i zapewnienie właściwego standardu świadczonych w nim usług. Jednak kolejne kontrole w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, wykonana ekspertyza techniczna w zakresie stanu ochrony przeciwpożarowej oraz postanowienia Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej wskazują konieczność

przebudowy budynku w celu zapewnienia możliwości bezpiecznej i zgodnej z obecnymi wymogami ppoż. ewakuacji na wypadek pożaru - obecnym użytkownikom, tj. osobom z zaburzeniami psychicznymi. (W 2004 roku II ŚDS zajął budynek powstały w 1977 roku, po zlikwidowanym żłobku, bez zmiany funkcjonalnej układu pomieszczeń i generalnych remontów instalacji). Dlatego, w ramach środków otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa, kwotę 65 000,00 zł planowano przeznaczyć na realizację pierwszego etapu zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa budynku II Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu w zakresie dostosowania do wymogów ochrony przeciwpożarowej”. Miał on obejmować następujące prace: aktualizację niezbędnej dokumentacji projektowej i uzyskanie pozwolenia na budowę, przebudowę klatki schodowej K2 w poziomie piwnicy, parteru i 1 - szego piętra: roboty budowlane, montaż drzwi przeciwpożarowych i przeciw dymowych wydzielających klatkę schodową .

Długi czas trwania czynności proceduralnych, związanych z wydaniem pozwolenia na budowę uniemożliwił wyłonienie wykonawcy robót budowlanych w drodze przetargu i rozpoczęcie przedmiotowych robót (na których wykonanie trzeba zarezerwować od 2 do 3 miesięcy biorąc pod uwagę zachowanie ciągłości pracy ośrodka). Dlatego, w okresie sprawozdawczym udało się jedynie zaktualizować i zatwierdzić dokumentację projektową uzyskując pozwolenie na budowę, wydając tym samym kwotę: 9 999,90 zł.. Obecnie zaktualizowana dokumentacja techniczna i program inwestycji oraz ważne pozwolenie na budowę umożliwiają kontynuowanie zadania w 2021 roku pod warunkiem zabezpieczenia niezbędnych na ten cel środków finansowych.

Kwota dochodów odprowadzonych przez II ŚDS do budżetu Wojewody z tytułu odpłatności osób korzystających z usług Domu wyniosła w 2020 r.: 18.563,87 zł.

Na koniec minionego roku w II Środowiskowym Domu Samopomocy było zatrudnionych 9 osób (8 etatów) :

- kierownik z uprawnieniami psychologa – umowa o pracę na czas nieokreślony - 1 etat,
- główny księgowy– umowa o pracę na czas nieokreślony – 1/2 etatu,
- starszy instruktor terapii zajęciowej – umowa o pracę na czas nieokreślony - 1 etat,
- instruktor terapii zajęciowej – umowa o pracę na czas nieokreślony- 1 etat,
- instruktor terapii – umowa o pracę na czas nieokreślony- 1 etat,
- opiekun– umowa o pracę na czas określony- 1 etat,
- terapeuta - umowa o pracę na czas nieokreślony– 1 etat,
- terapeuta - umowa o pracę na czas określony– 1 etat,
- osoba sprzątająca - umowa o pracę na czas nieokreślony – 1/2 etatu,

W minionym roku pracownicy II ŚDS wzięli udział w następujących szkoleniach:

- „Wstęp do sensoplastyki®” i „Sensoplastyka® – trener I stopnia” – 3 osoby,
- „Trening umiejętności społecznych”, „Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się” - 1 osoba,

- „Analiza informacji nt. sytuacji epidemicznej w Polsce oraz bieżących badań dotyczących zagrożenia koronawirusem. Weryfikacja zasad funkcjonujących w II ŚDS od 13 marca 2020r.”- 6 osób.

Ze względu na specyfikę i zagrożenia epidemiologiczne minionego roku zrezygnowano w Bolesławcu z tradycyjnych (w formie konferencji) obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, przypadającego 10 października. Symbolicznym działaniem w tym zakresie, koordynowanym przez I Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu, włączającym także zaangażowanie II ŚDS wraz z innymi placówkami pomocowymi, była praca nad powstaniem informatora na potrzeby lokalnych ośrodków zdrowia, wsparcia oraz placówek edukacyjnych, zawierającego informacje o dostępnych w Bolesławcu formach i możliwościach pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.

Realizacja zadań ujętych w rocznym planie pracy II Środowiskowego Domu Samopomocy na 2020 rok przebiegała z ograniczeniami i koniecznością zachowywania szczególnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego, narzuconymi przez dominującą w minionym roku pandemię koronawirusa. Mimo dodatkowych utrudnień w wykonywaniu bieżących zadań, wynikających z poważnych awarii instalacji wodnokanalizacyjnej w siedzibie ośrodka, udało się realizować działania merytoryczne określone rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy, obejmujące zwłaszcza prowadzenie postępowania wspierająco – aktywizującego wobec uczestników oraz dokonywanie jego okresowej oceny. Konieczność przestrzegania zasady dystansu społecznego, unikania kontaktów społecznych nie wpłynęła znacząco i trwale na poczucie izolacji uczestników II ŚDS. W 2020 r. u żadnego z uczestników ośrodka nie zdiagnozowano objawów COVID – 19. W zakresie realizacji planów poszczególnych zajęć, rocznego harmonogramu imprez; a zwłaszcza w zakresie działań podejmowanych na rzecz integracji uczestników należało dla bezpieczeństwa zdrowotnego wprowadzić radykalne zmiany i ograniczenia.

Sprawozdanie sporządził